

(สำเนา)

ที่ นร 0203/ว 109

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. 10300

24 สิงหาคม 2532

เรื่อง การพิจารณาช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพงานก่อสร้าง

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 81 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2532

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานประมาณ ที่ กพส 7/2532 ลงวันที่ 4 สิงหาคม 2532

และเอกสารประกอบ

ตามที่ได้ยืนยันมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การพิจารณาช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพงานก่อสร้างมาเพื่อถือปฏิบัติต่อไป นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาแก้ไขปัญหาการก่อสร้างได้เสนอเงื่อนไขหลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตร และวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ รวม 6 ข้อ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2532 ลงมติอนุมัติตามที่คณะกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาแก้ไขปัญหาการก่อสร้าง เสนอ ทั้ง 6 ข้อ โดยข้อ 1 ให้ตัดคำว่า "ก่อนหรือ" ออก และให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นที่มีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนยืนยันมา และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นที่มีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

อนันต์ อนันตกุล

(นายอนันต์ อนันตกุล)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

โทร. 2828149

(สำเนา)

ที่ กพล 7/2532

สำนักงานประมาณ

ถนนพระรามที่ 6 กทม. 10400

4 สิงหาคม 2532

เรื่อง การพิจารณาช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพงานก่อสร้าง

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการ ที่ นร 0203/ว 81 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2532

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เอกสารผนวก ก จำนวน 13 แผ่น

2. เอกสารผนวก ข จำนวน 11 แผ่น

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะรัฐมนตรีมีมติวันที่ 27 มิถุนายน 2532 เห็นชอบตามข้อเสนอของคณะกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาแก้ไขปัญหาการก่อสร้าง ในเรื่องสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ดังนี้

1. เห็นชอบในหลักการที่จะให้นำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้กับสัญญาที่ลงนามหลังวันที่ 28 มิถุนายน 2531 ในการพิจารณาจ่ายเงินชดเชยค่างานก่อสร้างให้แก่ผู้รับเหมาก่อสร้างของทางราชการ

2. เห็นควรนำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้ในการถาวร

3. ให้ตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณากำหนดเงื่อนไข หลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณในการพิจารณาจ่ายเงินชดเชยให้สอดคล้องกับวิกฤตการณ์และลักษณะงานก่อสร้าง แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

คณะกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาแก้ไขปัญหาการก่อสร้าง พิจารณาเงื่อนไข หลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ ตามที่คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาการให้สัญญาแบบปรับราคาได้นำเสนอตามมติคณะรัฐมนตรีแล้วเห็นว่า การนำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้เพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้รับจ้างไทยที่ได้รับความ

เดือดร้อน

เดือดร้อนและสามารถที่จะประกอบกิจการต่อไปได้ในช่วงที่เกิดภาวะวัสดุก่อสร้างขาดแคลนและขึ้นราคา ตลอดจนเป็นการช่วยลดความเสี่ยงของผู้รับจ้างและป้องกันมิให้ผู้รับจ้างบวกราคาเพื่อการเปลี่ยนแปลงราคาวัสดุไว้ล่วงหน้ามาก ๆ รวมทั้งเกิดความเป็นธรรมต่อคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายด้วย จึงเห็นควรนำเงื่อนไข หลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ ตลอดจนตัวอย่างการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาเดิม มาใช้เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพงานก่อสร้าง. ตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว และเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขออนุมัติดังนี้

1.ให้นำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้กับสัญญาที่ลงนาม หลังวันที่ 28 มิถุนายน 2531 โดยมีเงื่อนไข หลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ (ดังเอกสารผนวก ก)

2.ให้นำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้ในการถาวร โดยมีเงื่อนไข หลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ (ดังเอกสารผนวก ข)

3. งานจ้างเหมาก่อสร้างของรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นที่มีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ก็ให้นำเงื่อนไข หลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ไปใช้ด้วย ในกรณีที่จะต้องเพิ่มเงิน ให้ใช้เงินจากงบประมาณของรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นที่มีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐนั้นเองหรือจ่ายตามสัดส่วนแหล่งที่มาของเงินค่าก่อสร้างนั้น หรือตามที่สำนักงานประมาณพิจารณาวินิจฉัยแล้วแต่กรณี

4. เมื่อให้มีให้นำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้แล้ว มีผลทำให้ผู้ว่าจ้างต้องจ่ายเงินชดเชยเพิ่ม จนทำให้เกินวงเงินงบประมาณที่ได้รับอนุมัติ ก็ให้ถือว่าได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้ก่อนนี้ผูกพันเกินกว่างบประมาณ ตามนัยมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการงบประมาณ และให้ส่วนราชการเจ้าของสัญญานั้น ๆ ขอทำความตกลงเรื่องการเงินกับสำนักงานประมาณ

5. การพิจารณาคำนวณเงินเพิ่มหรือลด และการจ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างตามเงื่อนไขของสัญญาแบบปรับราคาได้ ต้องได้รับการตรวจสอบและเห็นชอบจากสำนักงานประมาณ และให้ถือการพิจารณาวินิจฉัยของสำนักงานประมาณเป็นที่สิ้นสุด

6. เพื่อความรวดเร็วในการดำเนินงาน และเพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้สัญญาจ้างแบบปรับราคาได้เป็นมาตรฐานเดียวกัน จึงมอบอำนาจให้สำนักงานประมาณทำการวินิจฉัยปัญหาข้อหารือและกำหนดแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมได้ตามความจำเป็นด้วย

จึงเรียนมาเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พงษ์ สารสิน

(นายพงษ์ สารสิน)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานคณะกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาแก้ไขปัญหาการก่อสร้าง

กองกลาง

โทร. 2710092 ต่อ 245

ที่ นร 0407/1264

สำนักงานประมาณ

ถนนพระราม 6 กทม. 10400

30 ตุลาคม 2541

เรื่อง ขอคำชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)

เรียน อธิบดีกรมการศาสนา

อ้างถึง หนังสือกรมการศาสนา ที่ ศธ 0301/9090 ลงวันที่ 20 สิงหาคม 2541

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมการศาสนาได้ขอหารือสำนักงานประมาณในกรณีที่กรมการศาสนาได้ทำสัญญาจ้างบริษัท ดำรงก่อสร้างวิศวะ จำกัด ตามสัญญาที่ 30/2539 ลงวันที่ 30 กันยายน 2539 ก่อสร้างสถาบันพัฒนาและฝึกอบรมพระสังฆาธิการและบุคลากรด้านศาสนา จังหวัดราชบุรี โดยสัญญาดังกล่าวไม่ได้ระบุว่าเป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ แต่ในประกาศประกวดราคาได้ระบุหลักเกณฑ์ดังกล่าวไว้ ต่อมาผู้รับจ้างได้ขอให้กรมการศาสนานำเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การปรับราคามาต่อท้ายสัญญา และขอจ่ายเงินชดเชยค่าก่อสร้าง (ค่า K) กรมการศาสนาจึงขอหารือว่า จะสามารถนำสูตรปรับราคามาเพิ่มเติมต่อท้ายสัญญาและจ่ายเงินชดเชยค่าก่อสร้างได้หรือไม่ เพียงใด ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานประมาณพิจารณาข้อหาดังกล่าวแล้วขอเรียนว่า ตามมติคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532 การจ่ายเงินชดเชยค่าก่อสร้าง (ค่า K) จะต้องประกอบด้วยประกาศประกวดราคาต้องระบุว่า จะทำสัญญาแบบปรับราคาได้และในสัญญาจะต้องระบุว่า เป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ พร้อมทั้งกำหนดสูตรการปรับราคาให้ตรงตามประเภทของงานก่อสร้างในสัญญา ในกรณีสัญญาข้างต้นไม่ได้ระบุว่าเป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ หากกรมการศาสนาจะแก้ไขสัญญาให้เป็นแบบปรับราคาได้ ก็อยู่ในดุลยพินิจของกรมการศาสนาว่าเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2532 ข้อ 136 ว่าการแก้ไขสัญญาดังกล่าวนั้นจะทำให้ราชการเสียประโยชน์หรือไม่

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

สวัสดิภาพ กันทาธรรม

(นายสวัสดิภาพ กันทาธรรม)

ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ

สำนักมาตรฐานงบประมาณ

โทร. 2739027 ต่อ 1554

ตารางที่ 1

รายละเอียดขั้นตอนการตรวจสอบและอนุมัติ ค่า K

หัวข้อ	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	อ้างอิง
1. <u>การตรวจสอบ</u> <u>เอกสาร</u> <pre> graph TD A[ผู้ว่าจ้างขอค่า K] -- (1) --> B[ลงทะเบียน และ ประทับตรารับ] B -- (2) --> C[ตรวจสอบความ ครบถ้วน และถูกต้อง] C -- (3) --> D[ตรวจสอบ ประกาศ ประกวดราคา] D -- (4) --> E[ตรวจสอบ สัญญาจ้าง] E -- (5) --> F[ตรวจสอบสิทธิ การขอค่า K] </pre>	1) การรับหนังสือค่าขอค่า K - เมื่อผู้รับจ้างคู่สัญญาได้ยื่นหนังสือขอรับเงินชดเชยค่างานก่อสร้าง - ส่วนราชการ ลงทะเบียนรับเอกสารพร้อมกับประทับตรารับ ตามระเบียบฯ โดยลงวัน เดือน ปี กำกับเพื่อให้ประกอบการนับระยะเวลา 90 วันในภายหลัง 2) ตรวจสอบความครบถ้วนและถูกต้องสมบูรณ์ของเอกสาร ตามตารางที่ 1 ข้อ 6 3) ตรวจสอบประกาศประกวดราคาว่าได้ระบุว่า จะมีการทำสัญญาแบบปรับราคาได้ กรณีดำเนินการจัดจ้างด้วยวิธีการอื่น เช่น การสอบราคา การจัดจ้างด้วยวิธีพิเศษ ก็สามารถใช้ออกสารที่แสดงให้เห็นว่าจะมีการทำสัญญาแบบปรับราคาได้มาประกอบได้ 4) ตรวจสอบสัญญาจ้างว่าได้มีการกำหนดให้เป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ ซึ่งการกำหนดนี้อาจเป็นการกำหนดในตัวสัญญา หรือเป็นเอกสารแนบท้ายสัญญา หรืออ้างประกาศประกวดราคาที่จะระบุว่า จะทำสัญญาแบบปรับราคาได้เป็นเอกสารแนบท้ายสัญญา หรืออ้างใบเสนอราคาที่อ้างเงื่อนไขประกาศประกวดราคาที่จะระบุว่า จะทำสัญญาเป็นสัญญาแบบปรับราคาได้เป็นเอกสารแนบท้ายสัญญา	ภาคผนวกที่ ง ภาคผนวกที่ จ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

หัวข้อ	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	อ้างอิง
	5) ตรวจสอบ การขอรับเงินชดเชยของผู้รับจ้างว่า ได้มีการขอภายใน 90 วัน นับจากวัน ส่งงานงวดสุดท้าย ทั้งนี้ ให้ดูวันที่หนังสือของ ผู้รับจ้างว่าส่งงานงวดสุดท้ายวันที่เท่าไร เปรียบเทียบกับวันที่ที่ส่วนราชการประทับตรา รับหนังสือขอรับเงินชดเชยค่างานก่อสร้างของ ผู้รับจ้าง โดยให้นับจากวันถัดจากวันส่งมอบ งานงวดสุดท้ายไปจนถึงวันที่ประทับตรารับว่า เกิน 90 วัน หรือไม่ - กรณีที่ยังมิได้มีการส่งมอบงานงวดสุดท้าย จะไม่กำหนดระยะเวลาการขอเงินชดเชย	

ตารางที่ 1 (ต่อ)

หัวข้อ	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	อ้างอิง
2. <u>การคำนวณเงิน</u> <u>เพิ่มเรียกเงินคืน</u> (1) ตรวจสอบลักษณะงาน + สูตรที่จะใช้ ↓ (2) กรอกแบบฟอร์ม ↓ (3) คำนวณค่า K ↓ (4) แทนค่าในสูตร ↓ (5) นำค่า K ที่ได้ ± 4% ↓ (6) คูณด้วยค่างาน ที่ส่งมอบแต่ละงวด ↓ (7) รวมค่า K ทุกงวด	เมื่อได้ตรวจเอกสารเพื่อตรวจสอบสิทธิของผู้รับจ้างตามข้อ 6.1 แล้ว ให้เริ่มคำนวณเงินชดเชยตามขั้นตอนดังนี้ 1) ตรวจสอบลักษณะงานที่ส่งแต่ละงวดว่า ควรจะใช้สูตรค่า K สูตรใด เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะงานที่กำหนดไว้ในมติ ค.ร.ม. ว 109 2) กรอกแบบฟอร์มลงใน Worksheet ตามลำดับ - แบบฟอร์มที่ 1 สัญญาแบบจ่ายตามเนื้องานจริง (Unit Price Contract) - แบบฟอร์มที่ 2 สัญญาแบบเหมารวม (Lump Sum) 3) คำนวณค่า K - โดยใช้เครื่องคำนวณเลข คำนวณตามสูตรที่กำหนดไว้ในมติคณะรัฐมนตรี ว 109 หรือ - คำนวณโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ตามที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดทำขึ้น 4) แทนค่าในสูตร โดยใช้ดัชนีราคาของกระทรวงพาณิชย์ - คำนวณโดยการหารให้เสร็จก่อน แล้วจึงนำผลลัพธ์คูณ - แต่ละขั้นตอนใช้ทศนิยม 3 ตำแหน่ง โดยไม่ปัดเศษ 5) นำค่า K ที่ได้จะต้องหักด้วย 4% หรือเพิ่ม 4% ส่วนที่เกิน คือส่วนที่ต้องจ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืน (หากค่า K มีค่าอยู่ระหว่าง +/-4% (1.040-0.960) ก็ไม่ต้องจ่ายเงินชดเชยค่าก่อสร้างหรือเรียกเงินคืน)	หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว.109 ลง. 24 ส.ค. 2532 ค. วิธีการคำนวณฯ ภาคผนวกที่ จ ภาคผนวกที่ ข

ตารางที่ 1 (ต่อ)

หัวข้อ	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	อ้างอิง
	6) นำค่า K ส่วนที่เหลือคูณด้วยค่างานแต่ละงวดที่ส่งงาน - หักค่างานส่วนที่ไม่อยู่ในข่ายได้รับการชดเชยแต่ละงวดงาน - กรณีที่ส่งงานเกินกำหนดสัญญา ค่า K ต้องเปรียบเทียบระหว่างเดือนที่ส่งงานจริงกับเดือนที่สิ้นสุดสัญญา ค่าได้น้อยกว่าให้ใช้ค่านั้น 7) รวมค่า K ทุกงวดที่คำนวณได้จากข้อ 6) แล้วพิจารณาอนุมัติโดยวงเงินที่อนุมัติจะต้องไม่สูงกว่าวงเงินที่ผู้รับจ้างขอเงินชดเชย	

หัวข้อ	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	อ้างอิง
3. <u>การอนุมัติจ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืน</u>	1) <u>การอนุมัติจ่ายเงินเพิ่ม</u> 1.1 <u>กรณีสัญญาจ้างที่มีวงเงินไม่เกิน 50 ล้านบาท</u> <u>กรณีจ่ายจากเงินงบประมาณ</u> งบกลาง • เสนอขออนุมัติค่า K ที่คำนวณได้ • ผู้บริหารอนุมัติค่า K • ทำหนังสือ ขออนุมัติเงินงบกลางมาสำนักงานงบประมาณ งบประมาณเหลือจ่ายของส่วนราชการ • ตรวจสอบและอนุมัติจ่ายเงินตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานงบประมาณกำหนด • ผู้บริหารอนุมัติค่า K • ทำหนังสือขออนุมัติโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณจากสำนักงานงบประมาณ <u>กรณีจ่ายจากเงินรายได้/เงินนอกงบประมาณ</u> • เสนอขออนุมัติเงินค่า K ที่คำนวณได้ • ผู้บริหารอนุมัติค่า K • รายงานสำนักงานงบประมาณทราบภายใน 15 วัน 1.2 <u>กรณีสัญญาจ้างที่มีวงเงินเกิน 50 ล้านบาท</u> • ตรวจสอบและลงนามหนังสือ ส่งให้สำนักงานพิจารณาตรวจสอบและอนุมัติเงินชดเชยค่างานก่อสร้าง	ภาคผนวกที่ ข

ตารางที่ 1 (ต่อ)

หัวข้อ	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	อ้างอิง
4. <u>การเบิกจ่ายเงิน</u> <u>เพิ่มหรือการเรียก</u> <u>เงินคืน</u>	2) <u>การเรียกเงินคืน</u> 2.1 <u>กรณีสัญญาวงเงินไม่เกิน 50 ล้านบาท</u> • ขออนุมัติเรียกเงินค่า K ที่คำนวณได้คืนจากผู้รับจ้างโดยเร็ว โดยให้หักค่างานของงวดต่อไป หรือให้หักเงินจากหลักประกันสัญญาแล้วแต่กรณี • รายงานสำนักงบประมาณเพื่อทราบภายใน 15 วัน 2.2 <u>กรณีสัญญาวงเงินเกิน 50 ล้านบาท</u> • ตรวจสอบและลงนามหนังสือ ส่งให้สำนักงบประมาณพิจารณาตรวจสอบและอนุมัติ	
	1) <u>กรณีการเบิกจ่ายเงินเพิ่ม</u> เมื่อได้รับอนุมัติจ่ายเงินเพิ่ม ตามข้อ 3. แล้วให้ดำเนินการดังนี้ - วางฎีกาที่กรมบัญชีกลาง - กรมบัญชีกลางอนุมัติเบิกจ่ายฎีกา - หน่วยงานภาครัฐเบิกจ่ายเงินเพิ่มให้แก่ผู้รับจ้างคู่สัญญา 2) <u>กรณีการเรียกเงินคืน</u> เมื่อได้รับอนุมัติเรียกเงินคืน ตามข้อ 3. แล้วให้ดำเนินการดังนี้ - หน่วยงานภาครัฐเรียกผู้รับจ้างให้ชำระเงินชดเชยค่างานก่อสร้างให้แก่หน่วยงาน เพื่อนำเงินส่งคืนคลัง เป็นรายได้แผ่นดินตามระเบียบต่อไป	

สูตรการปรับราคา

งานก่อสร้างรายการนี้ จังหวัดจะใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. สัญญาแบบปรับราคาได้นี้ให้ใช้ในการเพิ่มหรือลดค่างานเดิม ตามสัญญาเมื่อดัชนีซึ่งจัดทำขึ้นโดยกระทรวงพาณิชย์มีการเปลี่ยนแปลงสูงขึ้นหรือลดลงจากเดิม ขณะเมื่อวันเปิดซองประกวดราคา

2. การขอเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้นี้ เป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างที่จะต้องเรียกร้องภายใน 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานงวดสุดท้าย หากพ้นกำหนดนี้ไปแล้ว ผู้รับจ้างไม่มีสิทธิที่จะเรียกร้องเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างจากผู้ว่าจ้างได้อีกต่อไป และในกรณีที่ผู้ว่าจ้างจะต้องเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างให้ ผู้ว่าจ้างที่เป็นคู่สัญญาเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างโดยเร็ว หรือให้หักค่างานของงวดต่อไป หรือให้หักเงินจากหลักประกันสัญญา แล้วแต่กรณี

3. การพิจารณาคำนวณเงินเพิ่มหรือลด และการจ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้าง ตามเงื่อนไขของสัญญาแบบปรับราคาได้ ต้องได้รับการตรวจสอบและเห็นชอบจากสำนักงานประมาณ และให้ถือการพิจารณาวินิจฉัยของสำนักงานประมาณเป็นที่สิ้นสุด

4. ในการพิจารณาเพิ่มหรือลดลงราคาค่างานจ้างเหมาก่อสร้างให้คำนวณตามสูตร ดังนี้

$$P = (Po) \times (K)$$

P = ราคาค่างานต่อหน่วยหรือราคาค่างานเป็นงวดที่จะต้องจ่ายให้ผู้รับจ้าง

P = ราคาค่างานต่อหน่วยที่ผู้รับจ้างประมูลได้ หรือราคาค่างานเป็นงวด ซึ่งระบุไว้ในสัญญาแล้วแต่กรณี

K = ESCALATION FACTORS ที่หักด้วย 4% เมื่อต้องเพิ่มค่างาน หรือบวกเพิ่ม 4% เมื่อต้องเรียกค่างานคืน

K = หาได้จากสูตร ซึ่งแบ่งตามประเภทและลักษณะงานดังนี้

4.1 งานถนน ใช้สูตร

$$K = 0.25 + 0.15 I_t/I_o + 0.10 C_v/C_o + 0.40 M_v/M_o + 0.10 S_t/S_o$$

4.2 งานดิน

4.2.1 งานดิน ใช้สูตร

$$K = 0.30 + 0.10 I_t/I_o + 0.40 E_v/E_o + 0.20 F_v/F_o$$

4.2.2 งานหินเรียง ใช้สูตร

$$K = 0.40 + 0.20 I_t/I_o + 0.20 M_v/M_o + 0.20 F_v/F_o$$

4.2.3 งานเจาะระเบิดหิน ใช้สูตร

$$K = 0.45 + 0.15 I_t/I_o + 0.10 M_v/M_o + 0.20 E_v/E_o + 0.10 F_v/F_o$$

4.3 งานวาง

4.3.1 งานผิวทาส PRIME COAT, TACK COAT, SEAL COAT ใช้สูตร

$$K = 0.30 + 0.40 A_t/A_o + 0.20 E_v/E_o + 0.10 F_v/F_o$$

4.3.2 งานผิวทาง SURFACE TREATMENT SLURRY SEAL ใช้สูตร

$$K = 0.30 + 0.10 \text{ Mt/Mo} + 0.30 \text{ At/Ao} + 0.20 \text{ Et/Eo} + 0.10 \text{ Ft/Fo}$$

4.3.3 งานผิวทาง ASPHALTIC CONCRETE - PENETRATION MACADAM ใช้สูตร

$$K = 0.30 + 0.10 \text{ Mt/Mo} + 0.40 \text{ At/Ao} + 0.10 \text{ Et/Eo} + 0.10 \text{ Ft/Fo}$$

4.3.4 งานผิวถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ใช้สูตร

$$K = 0.30 + 0.10 \text{ It/Io} + 0.30 \text{ Ct/Co} + 0.10 \text{ Mt/Mo} + 0.15 \text{ St/So}$$

4.3.5 งานท่อระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กและงานบ่อพัก ใช้สูตร

$$K = 0.35 + 0.20 \text{ It/Io} + 0.15 \text{ Ct/Co} + 0.15 \text{ Mt/Mo} + 0.15 \text{ St/So}$$

4.3.6 งานโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กและงานเชื่อมกันตลิ่ง ใช้สูตร

$$K = 0.30 + 0.10 \text{ It/Io} + 0.15 \text{ Ct/Co} + 0.20 \text{ Mt/Mo} + 0.25 \text{ St/So}$$

4.3.7 งานโครงสร้างเหล็ก ใช้สูตร

$$K = 0.25 + 0.10 \text{ It/Io} + 0.05 \text{ Ct/Co} + 0.20 \text{ Mt/Mo} + 0.40 \text{ St/So}$$

4.4 งานชลประทาน

4.4.1 งานอาคารชลประทานไม่รวมบานเหล็ก ใช้สูตร

$$K = 0.40 + 0.20 \text{ It/Io} + 0.10 \text{ Ct/Co} + 0.10 \text{ Mt/Mo} + 0.20 \text{ St/So}$$

4.4.2 งานอาคารชลประทานรวมบานเหล็ก ใช้สูตร

$$K = 0.35 + 0.20 \text{ It/Io} + 0.10 \text{ Ct/Co} + 0.10 \text{ Mt/Mo} + 0.25 \text{ St/So}$$

4.4.3 งานบานระบาย TRASHRACK และ STEEL LINER ใช้สูตร

$$K = 0.35 + 0.20 \text{ It/Io} + 0.45 \text{ Gt/Go}$$

4.4.4 งานเหล็กเสริมคอนกรีต และ ANCHOR BAR ใช้สูตร

$$K = 0.25 + 0.15 \text{ It/Io} + 0.60 \text{ St/So}$$

4.4.5 งานคอนกรีตไม่รวมเหล็กและคอนกรีตคาคดลอง ใช้สูตร

$$K = 0.40 + 0.15 \text{ It/Io} + 0.25 \text{ Ct/Co} + 0.20 \text{ Mt/Mo}$$

4.4.6 งานเจาะ ใช้สูตร

$$K = 0.40 + 0.20 \text{ It/Io} + 0.10 \text{ Mt/Mo} + 0.20 \text{ Et/Eo} + 0.10 \text{ Ft/Fo}$$

4.5 งานระบบสาธารณูปโภค

4.5.1 งานวางท่อ AC และ PVC

1. ในกรณีที่ผู้ว่าจ้างเป็นผู้จัดหาท่อและหรืออุปกรณ์ให้ ใช้สูตร

$$K = 0.50 + 0.25 \text{ It/Io} + 0.25 \text{ Mt/Mo}$$

2. ในกรณีที่ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาท่อ AC และหรืออุปกรณ์ ใช้สูตร

$$K = 0.40 + 0.10 \text{ It/Io} + 0.10 \text{ Mt/Mo} + 0.40 \text{ AC/ACo}$$

3. ในกรณีที่ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาท่อ PVC และหรืออุปกรณ์ ใช้สูตร

$$K = 0.40 + 0.10 I_t/I_o + 0.10 M_t/M_o + 0.40 PVC/PVC_o$$

4.5.2 งานวางท่อเหล็กเหนียวและท่อ HYDENSITY POLYETHYLENE

1. ในกรณีที่ผู้ว่าจ้างเป็นผู้จัดหาท่อและหรืออุปกรณ์ให้ ใช้สูตร

$$K = 0.40 + 0.10 I_t/I_o + 0.15 M_t/M_o + 0.20 E_t/E_o + 0.15 F_t/F_o$$

2. ในกรณีที่ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาท่อเหล็กเหนียวและหรืออุปกรณ์และให้รวมถึงงาน

TRANSMISSION CONDUIT ใช้สูตร

$$K = 0.40 + 0.10 I_t/I_o + 0.10 M_t/M_o + 0.10 E_t/E_o + 0.30 GIP/GIP_o$$

3. ในกรณีที่ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาท่อ HYDENSITY POLYETHYLENE หรือ
อุปกรณ์ ใช้สูตร

$$K = 0.50 + 0.10 I_t/I_o + 0.10 M_t/M_o + 0.30 PE_t/PE_o$$

4.5.3 งานปรับปรุงระบบอุโมงค์ส่งน้ำและงาน SECONDARY LINING ใช้สูตร

$$K = 0.40 + 0.10 I_t/I_o + 0.15 E_t/E_o + 0.35 GIP_t/GIP_o$$

4.5.4 งานวางท่อ PVC หุ้มด้วยคอนกรีต ใช้สูตร

$$K = 0.30 + 0.10 I_t/I_o + 0.20 C_t/C_o + 0.05 M_t/M_o + 0.05 S_t/S_o \\ + 0.30 PVC_t/PVC_o$$

4.5.5 งานวางท่อ PVC กลบทราย ใช้สูตร

$$K = 0.25 + 0.05 I_t/I_o + 0.65 M_t/M_o + 0.05 PVC_t/PVC_o$$

4.5.6 งานวางท่อเหล็กอาบสังกะสี ใช้สูตร

$$K = 0.25 + 0.25 I_t/I_o + 0.50 GIP_t/GIP_o$$

K = ESCALATION FACTOR

I_t = คำนีราคาผู้บริโภครั่วทั่วไปของประเทศ ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด

I_o = คำนีราคาผู้บริโภครั่วทั่วไปของประเทศ ในเดือนที่เปิดซองประกวดราคา

C_t = คำนีราคาซีเมนต์ ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด

C_o = คำนีราคาซีเมนต์ ในเดือนที่เปิดซองประกวดราคา

M_t = คำนีราคาวัสดุก่อสร้าง (ไม่รวมเหล็กและซีเมนต์) ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด

M_o = คำนีราคาวัสดุก่อสร้าง (ไม่รวมเหล็กและซีเมนต์) ในเดือนที่เปิดซองประกวดราคา

S_t = คำนีราคาเหล็ก ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด

S_o = คำนีราคาเหล็ก ในเดือนที่เปิดซองประกวดราคา

G_t = คำนีราคาเหล็กแผ่นเรียบที่ผลิตในประเทศ ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด

G_o = คำนีราคาเหล็กแผ่นเรียบที่ผลิตในประเทศ ในเดือนที่เปิดซองประกวดราคา

- At = คำนีราคาเอสโพลท์ ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
Ao = คำนีราคาเอสโพลท์ ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
Et = คำนีราคาเครื่องจักรและบริภัณฑ์ ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
Eo = คำนีราคาเครื่องจักรและบริภัณฑ์ ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
Ft = คำนีราคาน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
Fo = คำนีราคาน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
ACt = คำนีราคาท่อซีเมนต์ใยหิน ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
ACo = คำนีราคาท่อซีเมนต์ใยหิน ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
PVCt = คำนีราคาท่อ PVC ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
PVCo = คำนีราคาท่อ PVC ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
GIPt = คำนีราคาท่อเหล็กอาบสังกะสี ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
GIPo = คำนีราคาท่อเหล็กอาบสังกะสี ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
PEt = คำนีราคาท่อ HYDENSITY POLYETHYLENE ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
PEo = คำนีราคาท่อ HYDENSITY POLYETHYLENE ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา

5. วิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้

- 5.1 การคำนวณค่า K จากสูตร ตามลักษณะงานนั้น ๆ ให้ใช้ตัวเลขคำนีราคาวัสดุก่อสร้างของกระทรวงพาณิชย์ โดยใช้ฐานของปี 2530 เป็นเกณฑ์ในการคำนวณ
- 5.2 การคำนวณค่า K สำหรับกรณีที่มีงานก่อสร้างหลายประเภทอยู่ในสัญญาเดียวกัน จะต้องแยกคำนวณก่อสร้าง แต่ละประเภทให้ชัดเจนตามลักษณะงานนั้น และให้สอดคล้องกับสูตรที่ได้กำหนดไว้
- 5.3 การคำนวณค่า K กำหนดให้ใช้เลขทศนิยม 3 ตำแหน่งทุกขั้นตอน โดยไม่มีการปัดเศษ และกำหนดให้ทำเลขสัมพันธ์ (เปรียบเทียบ) ให้เป็นผลสำเร็จก่อน แล้วจึงนำผลลัพธ์ไปคู่กับตัวเลขที่หน้าเลขสัมพันธ์นั้น
- 5.4 ให้พิจารณาเงินเพิ่มหรือลดราคาค่างานจากราคาที่ผู้รับจ้างทำสัญญาตกลงกับผู้ว่าจ้างเมื่อค่า K ตามสูตรสำหรับงานก่อสร้างนั้น ในเดือนที่ส่งมอบงานมีค่าเปลี่ยนแปลงไปจากค่า K ในเดือนที่เปิดของประกวดราคามากกว่า 4% ขึ้นไป โดยนำเฉพาะส่วนที่เกิน 4% มาคำนวณปรับเพิ่มหรือลดค่างาน แล้วแต่กรณี (โดยไม่คิด 4% แรกให้)
- 5.5 ในกรณีที่ผู้รับจ้างไม่สามารถทำการก่อสร้างให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาในสัญญา โดยเป็นความผิดของผู้ว่าจ้างค่า K ตามสูตรต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ในการคำนวณค่างานต่าง ๆ ให้ใช้ ค่า K ของเดือนสุดท้ายตามอายุสัญญา หรือค่า K ของเดือนที่ส่งมอบงานจริงแล้วแต่ค่า K ตัวใดจะมีค่าน้อยกว่า

5.6 การจ่ายเงินแต่ละงวดให้จ่ายค่าจ้างงานที่ผู้รับจ้างทำได้แต่ละงวด ตามสัญญาไปก่อน ส่วนค่างานเพิ่มหรือค่างานลด ซึ่งจะคำนวณได้ก็ต่อเมื่อทราบค่านิราควัสดุก่อสร้าง ซึ่งนำมาคำนวณหาค่า K ของเดือนที่ส่งมอบงานงวดนั้น ๆ เป็นที่แน่นอนแล้ว เมื่อคำนวณเงินเพิ่มได้ให้ขอทำความตกลงเรื่องการเงินกับสำนักงบประมาณ

ดัชนีราคาเพื่อใช้ประกอบการคำนวณค่า K

ตั้งแต่เดือน มกราคมถึงปัจจุบัน

(ปี 2530 = 100)

ปี 2547

ดัชนีราคา	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
M ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง(ไม่รวมเหล็กและซีเมนต์)	212.5	217.9	221.5	222.4	223.7	223.6	224.8	227.3	228.8	230.4	230.4	
S ดัชนีราคาเหล็ก	208.8	224.4	233.6	232.6	217.3	204.1	215.2	235.1	241.8	241.4	234.8	
C ดัชนีราคาซีเมนต์	195.3	195.3	195.3	195.3	195.3	193.7	190.6	183.9	177.9	177.7	175.8	
G ดัชนีราคาเหล็กแผ่นเรียบ	251.1	316.1	316.2	314.4	314.2	303.8	313.0	330.8	341.5	356.6	336.5	
I ดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศ	189.1	190.5	190.9	191.9	192.6	193.0	193.2	194.1	194.8	194.8	194.1	
F ดัชนีราคาน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว	238.8	239.5	239.5	239.5	239.5	239.5	239.5	239.5	239.5	239.5	239.5	
A ดัชนีราคาแอสฟัลท์	165.8	165.8	165.8	165.8	167.7	167.7	167.7	167.7	169.2	171.5	176.1	
E ดัชนีราคาเครื่องจักรกลและบริภัณฑ์	177.4	170.7	171.9	171.9	187.5	187.5	187.7	188.7	188.7	188.7	188.7	
GIP ดัชนีราคาหอเหล็กอาบสังกะสี	291.5	291.5	312.0	312.0	312.0	312.0	312.0	327.3	342.7	332.4	332.4	
AC ดัชนีราคาท่อซีเมนต์ใยหิน	121.0	121.3	121.3	121.3	121.4	121.4	121.3	121.4	121.4	121.3	121.4	
PVC ดัชนีราคาท่อ PVC	124.3	129.4	134.5	134.5	129.4	126.0	126.0	143.0	155.0	156.7	156.7	
W ดัชนีราคาสายไฟฟ้า	210.5	215.4	226.7	226.7	226.7	226.7	226.7	234.0	234.0	239.9	239.9	
PE ดัชนีราคาท่อ HYDENSITY POLYETHYLENE	152.2	152.2	152.2	152.2	152.2	152.2	162.3	182.6	182.6	182.6	182.6	

สนใจและต้องการทราบรายละเอียดเพิ่มเติม ติดต่อสอบถามได้ที่ สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

โทรศัพท์ 0 2507 5859-61 ระหว่างวันเวลาราชการ